

การเรียนรู้ความคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยกิจกรรม
การอ่านและการแสดงละครจากนิทานพื้นบ้านแบบทวิภาษา
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเชียงราย
LEARNING SUFFICIENCY THINKING THROUGH LOCAL
FOLKTALES USING BILINGUAL READING AND DRAMA
STRATEGIES FOR LOWER-SECONDARY SCHOOLS IN
CHIANG RAI PROVINCE

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จำเริญ ฐานันดร¹ และ นายอัลเบิร์ต ลิเสค²
Asst.Prof. Chamroen Thanandorn¹ and Mr. Albert Lisec²
ronykim33@hotmail.com

¹คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

¹ Faculty of Humanities Chiang Rai Rajabhat University

¹คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

² Faculty of Humanities Chiang Rai Rajabhat University

บทคัดย่อ

การศึกษาการเรียนรู้ความคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยกิจกรรมการอ่านและการแสดงละครจากนิทานพื้นบ้านแบบทวิภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการใช้กิจกรรมการอ่านและการแสดงละครแบบทวิภาษาจากนิทานพื้นบ้านเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเชียงราย 2) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้ความคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

จากกิจกรรมการอ่านนิทานพื้นบ้านและการแสดงละครแบบทวิภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเชียงราย และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนและครูต่อกิจกรรมการอ่านและการแสดงละครแบบทวิภาษาจากนิทานพื้นบ้านเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การวิจัยนี้เป็นการต่อยอดจากการวิจัยเพื่อฟื้นฟูวรรณกรรมท้องถิ่นของผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำเริญ ฐานันดร เรื่องตำนานหนองหลวงและงานวิจัยของ Mr. Albert Lisec เรื่องตำนานแมงสีหูห้าตา ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 70 คนและครูภาษาอังกฤษ 6 คนจากโรงเรียนเวียงชัยวิทยาคมและโรงเรียนดอนชัยวิทยาคม จังหวัดเชียงราย ข้อมูลที่ได้ นำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละของคะแนนผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้ความคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากแบบทดสอบ หากผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน การวิเคราะห์ข้อมูลด้านความพึงพอใจต่อเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ยจากแบบสอบถามแบบ Likert Scale 5 ระดับ

ผลการวิจัยพบว่าครูและนักเรียนมีความพึงพอใจกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้โดยรวมในระดับมากที่สุดอย่างมีนัยสำคัญที่ 4.77 และนักเรียนจำนวน 65 คนจากทั้งหมด 70 คน หรือร้อยละ 92.86 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์โดยผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 จากผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าการใช้กิจกรรมการอ่านและการแสดงละครจากนิทานพื้นบ้านแบบทวิภาษาสามารถกระตุ้นผู้เรียนให้มีทักษะในการสื่อสาร การสร้างแรงจูงใจ ความเพลิดเพลินและการมีส่วนร่วมโดยเฉพาะอย่างยิ่งสามารถพัฒนาการเรียนรู้ความคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนได้

คำสำคัญ: ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นิทานพื้นบ้าน การเรียนรู้แบบทวิภาษา

Abstract

This study applies sufficiency economic philosophy (SEP) thinking with two Chiang Rai local folktales for developing a teaching model for lower secondary schools in Chiang Rai Province. The three objectives include, 1) developing appropriate lesson plan model for teaching bilingual (Thai and English) reading and drama using two local folktales, 2) measuring sufficiency thinking competence through reading and drama using two local folktales and 3) measuring teacher/student satisfaction of developed learning material and strategies.

The local indigenous content includes the research results of Asst. Prof. Chamroen Thanandorn, Legend of Nong Luang and the research of Mr. Albert Lisek, Legend of Buffalo Horn Hill. The research population involves the 70 M-2 lower secondary school students and 6 teachers from two Chiang Rai secondary schools. Data is analyzed using achievement percentage scores for SEP critical thinking competence with 80% benchmark for passing and for analyzing content/activities satisfaction, 70 students and 6 teachers answered questionnaire using Likert 5 means score.

The results show that the teachers and students were satisfied the most with materials and learning activities as a whole at $\mu=4.77$. 65 students out of 70 got full achievement test score which equals to 92.86 percent. In light of these findings, the research gave strong justification for supplementing and improving classroom

curriculum by using local folktales in conjunction with communicative reading activities, bilingual approaches, dramatization, and SEP critical thinking exercises. Therefore, the findings of this research should prove useful for secondary school administrators, teachers and students.

Keywords: Sufficiency Thinking (SEP), Local Folktales, Bilingual Learning Resource

ความสำคัญของปัญหา

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศในประเทศไทยในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับมัธยมศึกษา นอกจากจะให้ความสำคัญของทักษะทางภาษาทั้ง 4 ทักษะ คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน แล้ว ยังพบอีกว่า การพัฒนาทักษะการคิด โดยเฉพาะการคิดตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงให้กับผู้เรียนก็มีความจำเป็นอย่างยิ่งเช่นกัน จะเห็นได้จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ได้มุ่งเน้นตามหลักการที่ต้องการตอบสนองของการกระจายอำนาจให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นรวมทั้งเป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้โดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสมการแก้ปัญหา และมีทักษะชีวิตรวมทั้งมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: หน้า 4-6)

การพัฒนาและสนับสนุนทักษะดังกล่าวให้แก่ผู้เรียนโดยเฉพาะทักษะการคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำเป็นต้องมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนตลอดจนสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ จากการสำรวจเบื้องต้นด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อที่จะปลูกฝังทักษะการคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดเชียงราย จำนวน 2 โรง ได้แก่ โรงเรียนเวียงชัยวิทยาคม ต. เวียงชัย อ. เวียงชัย จ. เชียงราย

และโรงเรียนดอนชัยวิทยาคม ต. ดอนชัย อ. เมือง จ. เชียงราย พบว่า ทางโรงเรียน ยังไม่มีเนื้อหาหรือกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษที่มุ่งเน้นการปลูกฝังทักษะการ คิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยตรง ส่วนมากจะเป็นจะเป็นคุณธรรม จริยธรรมที่สอดแทรกในบทเรียน เนื้อหาส่วนใหญ่เป็นการเน้นเฉพาะทักษะทั้ง 4 ทักษะได้แก่ ฟัง พูด อ่าน เขียน โดยเน้นไวยากรณ์การใช้ภาษาเป็นหลัก ทั้งนี้ เพื่อเตรียมผู้เรียนให้สามารถทำข้อสอบวัดระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในระดับ ชาติ (ONET- Ordinary National Education Test) เท่านั้น นอกจากนี้เนื้อหา ส่วนใหญ่ผู้สอนก็ได้จากตำราที่ผลิตจากสำนักพิมพ์ต่างประเทศ ขาดการเชื่อมโยงในเรื่องของบริบทและภูมิปัญญาท้องถิ่นของผู้เรียนที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจ เนื้อได้เร็วขึ้นและเกิดความภาคภูมิใจในถิ่นกำเนิดของตนเองและจะนำไปสู่การ คิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

จากปัญหาที่พบดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาความ คิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยกิจกรรมการอ่านและการแสดงละคร จากนิทานพื้นบ้านแบบทวิภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัด เชียงราย โดยนำเรื่องราวของนิทานพื้นบ้านหรือตำนานที่เล่าขานกันในท้องถิ่น ซึ่งได้แปลเป็นสองภาษา (อังกฤษ-ไทย) เป็นผลงานวิจัยของอาจารย์ 2 คน สังกัด คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายมาทำงานวิจัยต่อยอดเนื่องจาก เรื่องราวดังกล่าวเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นที่ผู้เรียนส่วนใหญ่อาศัยอยู่และ ค่อนข้างคุ้นเคย โดยนำเนื้อหาของตำนานเหล่านั้นไปให้นักเรียนอ่านเพื่อความเข้าใจและ แสดงบทเป็นตัวละครในเรื่องเพื่อนำไปสู่การคิดวิเคราะห์พฤติกรรมของตัว ละคร ว่ามีพฤติกรรมสอดคล้องตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 หรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้ผู้เรียนจะได้รับการศึกษา และทบทวนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงก่อนที่จะทำการวิเคราะห์พฤติกรรม ของตัวละคร การดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ

พอเพียงครั้งนี้ผู้วิจัยจัดทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีขั้นตอนการสอน 9 ขั้นของ Gagne, R. (1985) และการสอนด้วยการแสดงละครของ ทิศนา ขัมมณี (2545)

นิทานพื้นบ้านหรือตำนานที่นำมาใช้เป็นสื่อในการจัดกิจกรรมดังกล่าว เรื่องแรกคือ ตำนานหนองหลวง ซึ่งเป็นผลงานวิจัยของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จำเริญ ฐานันดร (2559) นำไปสร้างเป็นแผนการจัดการเรียนรู้และทดลองใช้กับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเวียงชัยวิทยาคม และ เรื่องที่สองคือ ตำนานแมงสีหุห่าตา ซึ่งเป็นผลงานวิจัยของ Mr. Albert Lisec (2558) ซึ่งนำไปสร้างเป็นชุดการเรียนรู้และทดลองใช้กับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนดอนชัยวิทยาคม การวิจัยดังกล่าวเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการและแบบร่วมมือ (Participatory Action Research -PAR) และผลงานจากการวิจัยจะได้นำมาบอกให้แก่ทางโรงเรียนนำไปใช้จัดกิจกรรมต่อไป รวมทั้งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดฝึกอบรมให้แก่ครูอาจารย์ที่สนใจในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับการใช้นิทานพื้นบ้านพัฒนาความคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากกิจกรรมการอ่านและการแสดงละครโดยใช้กระบวนการสองภาษาของท้องถิ่นตนเองต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการใช้กิจกรรมการอ่านและการแสดงละครแบบทวิภาษาจากนิทานพื้นบ้านเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้ความคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากกิจกรรมการอ่านนิทานพื้นบ้านและการแสดงละครแบบทวิภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเชียงราย

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนและครูต่อกิจกรรมการอ่านและการแสดงละครแบบทวิภาษาจากนิทานพื้นบ้านเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการเรียนรู้ความคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยกิจกรรมการอ่านและการแสดงละครจากนิทานพื้นบ้านแบบทวิภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเชียงรายการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบร่วมมือ (Participatory Action Research) มุ่งศึกษาประชากรกลุ่มเดียว ผู้วิจัยใช้รูปแบบการประเมินผลสัมฤทธิ์จากการจัดกิจกรรมเพียงครั้งเดียวมีขั้นตอน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากโรงเรียนเวียงชัยวิทยาคม อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงรายและโรงเรียนดอนชัยวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย จำนวน 70 คนและครูภาษาอังกฤษจากทั้งสองโรงเรียน จำนวน 6 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แผนการจัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากการอ่านนิทานพื้นบ้านและการแสดงละครโดยใช้กระบวนการสองภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ประกอบไปด้วยกิจกรรมการอ่านเพื่อความเข้าใจ กิจกรรมการทบทวนและพัฒนาความคิดตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และกิจกรรมการแสดงละคร ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ของโรเบิร์ต กาเย่ (Robert Gagné) โดยใช้เนื้อหาจากนิทานพื้นบ้านเรื่องตำนานหนองหลวงและเรื่องตำนานแมงสีหูห้าตาและแนวความคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมจำนวน 2 วันๆ ละ 6 ชั่วโมง ต่อ 1 โรงเรียน ผ่านการตรวจสอบความ

ถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน

2. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้ความคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยกิจกรรมการอ่านและการแสดงละครจากนิทานพื้นบ้านแบบทวิภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเชียงรายจำนวน 2 ชุด ได้แก่ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ด้านการคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงหลังจากอ่านและการแสดงละครนิทานพื้นบ้าน เรื่องตำนานหนองหลวง และเรื่องตำนานแมงสีหูห้าตา แบบทดสอบเป็นแบบปรนัยแบบถูกผิด จำนวน 20 ข้อ และผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนและครูที่มีต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ความคิดตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงจากการอ่านและการแสดงละครแบบทวิภาษา ซึ่งได้ผ่านการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เป็นแบบสอบถามแบบ Likert Scale 5 ระดับ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นต่อไปนี้

1. นำเนื้อเรื่องนิทานพื้นบ้านทั้งสองเรื่องมาวิเคราะห์และปรับเนื้อหาให้เข้ากับระดับความสามารถของนักเรียนรวบรวมและวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับแนวคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสร้างสื่อและกิจกรรมการเรียนรู้ในการอ่านและการแสดงละครตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของ โรเบิร์ต กาเย่ (Robert Gagne)

2. หลังจากการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานพื้นบ้านและการแสดงละครโดยใช้กระบวนการสองภาษาเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแล้วผู้วิจัยให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ จำนวน 20 ข้อ

3. หลังเสร็จสิ้นกิจกรรม นักเรียนและคุณครูที่ร่วมกิจกรรมจะต้องตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการใช้นิทานพื้นบ้านพัฒนาความคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากกิจกรรมการอ่านและการแสดงละครโดยใช้กระบวนการสองภาษา จำนวน 10 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับเพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ความคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากกิจกรรมการอ่านและการแสดงละครนิทานพื้นบ้านโดยใช้กระบวนการสองภาษาใช้วิธีพรรณนาความ

2. วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์จากแบบทดสอบซึ่งให้คะแนนเป็นแบบตอบถูกให้ 1 คะแนน และตอบผิดให้ 0 คะแนน ด้วยการหาค่าเฉลี่ยและร้อยละ โดยใช้เกณฑ์การตัดสินผลสัมฤทธิ์จากการทดสอบ มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

3. วิเคราะห์ ความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมซึ่งเป็นคำถามแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ การแปลความหมายคะแนนที่ได้จากคำตอบแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ ใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความพึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความพึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความพึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความพึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.45 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความพึงพอใจน้อยที่สุด

โดยใช้เกณฑ์การประเมินความพึงพอใจต่อชุดฝึกอบรมมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 4.00 ถือว่าผ่าน

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการใช้กิจกรรมการอ่านและการแสดงละครแบบทวิภาษาจากนิทานพื้นบ้านเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเชียงราย ปรากฏว่า ได้รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตาม 9 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนของ Robert Gagne จำนวน 1 แผน ซึ่งเป็นแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการใช้กิจกรรมการอ่านและการแสดงละครแบบทวิภาษาจากนิทานพื้นบ้านเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จากนิทานพื้นบ้านเรื่องตำนานหนองหลวงและเรื่องตำนานแมงสีหูห้าตา

2. ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ความคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากกิจกรรมการอ่านนิทานพื้นบ้านและการแสดงละครแบบทวิภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเชียงราย ความน่าจะเป็นและสถิติพบว่า ผลสัมฤทธิ์จากการทดสอบนักเรียนจำนวน 70 คน มีนักเรียนจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 92.86 ผ่านการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 80 และมีผู้เรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ จำนวน 5 คน หรือร้อยละ 7.14 จากผู้เรียนทั้งหมด โดยมีค่าเฉลี่ยจากคะแนนการทดสอบเท่ากับ 19.24 และค่าเฉลี่ยจากร้อยละของคะแนนทั้งหมดเท่ากับ 96.21

3. ผลความพึงพอใจของนักเรียนและครูที่มีต่อกิจกรรมการอ่านและการแสดงละครแบบทวิภาษาจากนิทานพื้นบ้านเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่าโดยภาพรวมทั้งนักเรียนและครูมีความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.77 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้เรียนและครู

ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับหัวข้อที่ว่า การจัดการเรียนรู้ทำให้เข้าใจแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงได้ดียิ่งขึ้น มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.88 รองลงมาคือ หัวข้อที่ว่า การจัดการเรียนรู้ทำให้รู้สึกภูมิใจและรักท้องถิ่นของตนเอง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.83 และ มีสองหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ย 4.82 เท่ากัน ได้แก่ หัวข้อที่ว่า กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน และ หัวข้อที่ว่า การจัดการเรียนรู้ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่อ่านได้ง่าย สำหรับหัวข้อที่นักเรียนและครูเห็นด้วยน้อยที่สุดได้แก่ หัวข้อที่ว่า การจัดการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนตัดสินใจโดยใช้เหตุผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การเรียนรู้ความคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงผ่านกิจกรรมการอ่านและการแสดงละครจากนิทานพื้นบ้านแบบทวิภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเชียงราย มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ตาม 9 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนของ Robert Gagne เรื่องการใช้กิจกรรมการอ่านและการแสดงละครแบบทวิภาษาจากนิทานพื้นบ้านเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเชียงราย ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาและนำมาทดลองนั้นเป็นแผนการเรียนรู้ที่ผู้สอนสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนในวิชาอื่นๆ ได้ เนื่องจากมีขั้นตอนที่ชัดเจน

2. นักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้ความคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงผ่านกิจกรรมการอ่านและการแสดงละครจากนิทานพื้นบ้านแบบทวิภาษาจำนวนร้อยละ 92.86 ผ่านการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 80 ทั้งนี้เพราะว่าลักษณะของกิจกรรมและวิธีการนำเสนอเนื้อหาโดยการอ่าน

และการแสดงละครแบบทวิภาษาทำให้นักเรียนเข้าใจแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ได้ดียิ่งขึ้น ตามผลการประเมินความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 4.88 นอกจากนี้การใช้เนื้อหาจากนิทานพื้นบ้านที่มีที่มาจากท้องถิ่นที่อาศัยของ นักเรียนเอง ทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้เร็วยิ่งขึ้นและสามารถวิเคราะห์เนื้อหา และพฤติกรรมของตัวละครในนิทานพื้นบ้านตามแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปิยะพร ศิลาอ่อน (2553:บทคัดย่อ) เรื่องผลของการใช้นิทานพื้นบ้านต่อเหตุผลเชิง จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อ เปรียบเทียบเหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนชั้น ประถม ศึกษาปีที่ 1 ซึ่งพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนโดยใช้นิทาน พื้นบ้านมีเหตุผล เชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ.01 นอกจากนี้การใช้นิทานพื้นบ้านสามารถสะท้อนภาพค่านิยม ของไทยที่สอดคล้องกับแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของขวัญชนก นัยเจริญ (2557: บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยเพื่อวิเคราะห์ภาพ สะท้อนค่านิยมของไทยจากนิทานพื้นบ้านจำนวน 54 เรื่อง ผลการวิจัยพบว่า มี นิทานพื้นบ้านที่ปรากฏภาพสะท้อนค่านิยมของไทยจำนวน 44 เรื่อง นอกจากนี้ การใช้นิทานพื้นบ้านมาเป็นเนื้อหาสำหรับการวิเคราะห์แนวคิดของปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงยังทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรักภูมิใจและรักท้องถิ่นของตนเอง ตามผลการประเมินความพึงพอใจซึ่งมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.83

ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษาพบว่า เป็นกระบวนการ จัดการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้เร็วขึ้นโดยไม่ได้ละเลยภาษา เป้าหมายในที่นี้คือภาษาอังกฤษ ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการสอนดังกล่าวระดับ มากที่สุดที่ 4.76 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Zongrang, Zhang (2010: ออนไลน์) เรื่อง ผลดีและผลเสียจากการจัดการเรียนการสอนแบบสองภาษาใน

รายวิชาที่ไม่มุ่งเน้นด้านภาษาโดยตรง ที่สรุปว่าการสอนในรายวิชาใดก็ตามโดยใช้สองภาษาควบคู่กันไปจะมีประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างยิ่งการผู้สอนสามารถดำเนินการสอนได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังพบอีกว่าการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษและอธิบายโดยแปลเป็นภาษาจีนบ้าง เป็นที่ยอมรับจากผู้เรียนมากที่สุด นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับความคิดเห็นของ Kavaliauskiene, Galina (2009: ออนไลน์) ซึ่งได้ทำการวิจัยบทบาทของภาษาแม่ในการเรียนภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ โดยศึกษาการรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอนภาษาในสถานการณ์ต่างๆโดยใช้ภาษาแม่และวิธีการแปล ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่ายังเป็นสิ่งจำเป็นที่จะสามารถช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความเข้าใจและการใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง แคล่วคล่องและชัดเจน จากผลของการวิจัยพบว่า ผู้เรียนทั้งหมดยังจำเป็นต้องพึ่งภาษาแม่ในการเรียนภาษาอังกฤษ แต่ปริมาณความต้องการมาน้อยขึ้นอยู่กับความชำนาญทางภาษาอังกฤษของผู้เรียนเอง

อย่างไรก็ตามยังมีผู้เรียนที่ได้คะแนนสอบผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าเกณฑ์จำนวน 5 คน หรือร้อยละ 7.14 จากผู้เรียนทั้งหมด โดยมีค่าเฉลี่ยจากคะแนนการทดสอบเท่ากับ 19.24 และค่าเฉลี่ยจากร้อยละของคะแนนทั้งหมดเท่ากับ 96.21 ทั้งนี้จากการสังเกต เกิดจากสาเหตุใหญ่ 2 ประการ คือ 1. นักเรียนบางคนยังขาดเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษทำให้เกิดการต่อต้านไม่สนใจ ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่ายังสามารถปรับแก้ไขได้ 2. ระดับความรู้ความสามารถของนักเรียนบางคนยังอ่อนด้อยกว่าคนอื่นๆ ในกลุ่มซึ่งครูผู้สอนจะต้องให้ความสนใจและสอนเสริมให้

สรุปว่าการเรียนรู้อุบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงผ่านกิจกรรมการอ่านและการแสดงละครจากนิทานพื้นบ้านแบบทวิภาษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเชียงราย มีผลสัมฤทธิ์ที่น่าพึงพอใจโดยมีนักเรียนจำนวน 65 คน จากจำนวนทั้งสิ้น 70 คน คิดเป็นร้อยละ 92.86 ผ่านการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 80 โดยมีค่าเฉลี่ยจากคะแนน

การทดสอบเท่ากับ 19.24 และค่าเฉลี่ยจากร้อยละของคะแนนทั้งหมดเท่ากับ 96.21

ผลความพึงพอใจของนักเรียนและครูที่มีต่อกิจกรรมการอ่านและการแสดงละครแบบทวิภาษาจากนิทานพื้นบ้านเพื่อพัฒนาความคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จากการสอบถามนักเรียนและครูที่เข้าร่วมกิจกรรมพบว่า โดยภาพรวมทั้งนักเรียนและครูมีความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.77 เนื่องจาก เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนเข้าใจแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงได้ดียิ่งขึ้นและรู้สึกภูมิใจและรักท้องถิ่นของตนเอง เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันและเป็นการจัดการเรียนรู้ทำให้เด็กเข้าใจเนื้อหาที่อ่านได้ง่ายขึ้น อย่างไรก็ตามแม้ความเห็นในหัวข้อ การจัดการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนตัดสินใจโดยใช้เหตุผล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในบรรดาทั้งหมดเท่ากับ 4.66 แต่ตัวเลขทางสถิติก็ยังแสดงให้เห็นว่าอยู่ในระดับสูงอยู่ดี

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ในการนำเนื้อหาบทนิทานพื้นบ้านมาใช้จัดการเรียนการสอนควรปรับเนื้อหาให้เหมาะสมตามระดับของผู้เรียน
2. การนำเสนอเนื้อหาหรือการจัดการเรียนการสอนควรใช้เทคโนโลยีบ้างเพื่อให้เกิดความสนใจยิ่งขึ้นและสอดคล้องกับการเรียนการสอนในยุค Thailand 4.0

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยการเรียนรู้ความคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงผ่านกิจกรรมการอ่านและการแสดงละครจากนิทานพื้นบ้านแบบทวิภาษา

ภาษาสำหรับผู้เรียนในระดับอื่น เช่น มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือระดับปริญญาตรี

2. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ความคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงผ่านกิจกรรมการอ่านและการแสดงละครจากนิทานพื้นบ้านแบบทวิภาษา กับวิธีการเรียนรู้แบบเดิม

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- กิ่งแก้ว อัดถากร. (2514). **การสอนโดยใช้นิทาน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ขวัญชนก นัยจรรย์. (2557). **การวิเคราะห์ภาพสะท้อนค่านิยมของไทยจากนิทานพื้นบ้าน**. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. พระนครศรีอยุธยา.
- คณะกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง. (2551). **การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปภาดา ชัยวัฒน์โชติ. (2557). **รายงานผลการใช้เอกสารประกอบการเรียน ชุดเศรษฐกิจพอเพียงและ เศรษฐกิจของประเทศไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกบินทร์วิทยา อำเภอกบินทร์บุรี**. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. กรุงเทพฯ.
- ปิยะพร ศิลาอ่อน. (2553). **ผลของการใช้นิทานพื้นบ้านต่อเหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ สุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1**. ปริญญาานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- พิชิต ฤทธิจรรณู. (2545). **หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา**. กรุงเทพฯ: เฮ้าส์ ออฟ เคอร์รี่มีส์.

- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. (2545). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 5.
- สรพงษ์ นกแสง. (2557). **ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในนวนิยายของ Charles Dickens เรื่อง Christmas Carol และ เรื่อง Island of the Blue Dolphins ของ Scott O'Dell's**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Atkinson, D. (1987). **The Mother Tongue in the Classroom: A Neglected Resource**. *ELT Journal*, 41/4: 241-247.
- Banker, C. (2001). **Foundation of Bilingual Education and Bilingualism**. Great Britain: Biddles Ltd.
- Eric K. Taylor. (2000). **Using Folktales**. Cambridge University Press.
- Harbord, J. (1992). **The Use of the Mother Tongue in the Classroom**. *ELT Journal*, 46/4: 30-55.
- Kavaliauskienė, Galina. (2009). **Role of Mother Tongue in Learning English for Specific Purposes**. *ESP World*, Issue 1 (22), Volume 8, (Online) Available <http://www.esp-world.info>.
- Zongrang, Zhang. (2010). **A Research on the Gain and Cost of Bilingual teaching of Non-English- Oriented Course**. (Online). Shandong: Shandong Institute of Business and Technology.

ออนไลน์

ทฤษฎีการเรียนรู้ของกาเย่ (Gagne's Instructional Model). (ออนไลน์) แหล่งที่มา: <https://uthailand.wordpress.com/2011/08/17/gagne/> เข้าถึงเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2560.

หลักการสอนโดยโรเบิร์ต กานย่. (2550). (ออนไลน์) แหล่งที่มา <http://www.kroobannok.com/92.12> เข้าถึงเมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2559.